

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

10 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 122

02-02-2024 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

കാർഷിക മേഖലയിൽ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾ

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ തോമസ് കെ തോമസ്, ശ്രീ കോവൂർ കുഞ്ഞുമോൻ, ശ്രീ മാത്യു ടി. തോമസ്</p>	<p align="center">ശ്രീ പി. പ്രസാദ് (കൃഷി വകുപ്പ് മന്ത്രി)</p>
<p>(എ) നിലവിലെ സർക്കാർ കാർഷിക മേഖലയിൽ കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾ നിലനിർത്താൻ സ്വീകരിച്ചുവരുന്ന നടപടികൾ എന്തെല്ലാമെന്ന് വ്യക്തമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ)</p> <p>കാർഷിക മേഖലയിൽ വിളകളുടെ ഉല്പാദനത്തിലും, ഉല്പാദനക്ഷമതയിലും വർദ്ധനവും സാമ്പത്തിക വളർച്ചയും ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലയളവിൽ രേഖപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്. കേരള സംസ്ഥാന ആസൂത്രണ ബോർഡ്, പ്രസിദ്ധീകരിച്ച 'സാമ്പത്തിക വിശകലന രേഖ' പ്രകാരം കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക മേഖല 2021-22ൽ ദേശീയ ശരാശരിയേക്കാൾ ഉയർന്നിട്ടുണ്ട്.</p> <p>ഈ നേട്ടങ്ങൾ നിലനിർത്തുന്നതിനും കൂടുതൽ മുന്നോട്ട് പോകുന്നതിനുമായി ചുവടെ ചേർക്കുന്ന സമീപനങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും പ്രവർത്തനങ്ങൾ ആസൂത്രണം ചെയ്യുകയും പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കുകയും ചെയ്തു വരുന്നു.</p> <p>1. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം ഒരു പ്രധാനപ്പെട്ട വെല്ലുവിളിയായി പരിഗണിച്ച് കാർഷിക പാരിസ്ഥിതിക മേഖല അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ള കാർഷിക വിള നിർണ്ണയവും പരിപാലന മുറകളും പ്രാധാന്യത്തോടെ നടപ്പിലാക്കുന്നു.</p> <p>2. പരമ്പരാഗതമായി തുടർന്ന് വന്നിരുന്ന വിള അധിഷ്ഠിത ആസൂത്രണ സമീപനത്തിൽ നിന്നും പതിനാലാം പഞ്ചവത്സര പദ്ധതി കാലയളവ് മുതൽ കൃഷിയിടാധിഷ്ഠിത ആസൂത്രണ സമീപനത്തിലേക്ക് മാറി കർഷക വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് സർക്കാർ ഇപ്പോൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. കാർഷിക വിദഗ്ദ്ധരുടെ സഹായത്തോടെ കൃഷിയിടങ്ങളുടെ വിഭവ വിനിയോഗക്ഷമത വർദ്ധിപ്പിച്ചു കൂടുതൽ</p>

വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന ഒരു ആസൂത്രണ രേഖ ഓരോ കൃഷിയിടത്തിനും തയ്യാറാക്കുകയും അത് പ്രകാരം പദ്ധതികൾ സംയോജിപ്പിക്കുകയും വികസനത്തിന് തടസ്സമായി നിൽക്കുന്ന ഘടകങ്ങളെ കണ്ടെത്തി അവ പരിഹരിച്ച് അതിലൂടെ ഓരോ കൃഷിയിടവും അതിന്റെ മുഴുവൻ ശേഷിയും ഉല്പാദനത്തിൽ പ്രയോജനപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യുന്ന സമീപനമാണ് ഇത്. 2022-23 സാമ്പത്തിക വർഷത്തിൽ 10760 ആസൂത്രണ രേഖകൾ തയ്യാറാക്കി പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷവും അടുത്ത 10760 കൃഷിയിടങ്ങളിൽ ഇത്തരത്തിൽ ആസൂത്രണങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നുണ്ട്.

3. കേരളീയരിൽ കാർഷിക സംസ്കാരമുണർത്തുന്നതിനും ഓരോ കേരളീയ ഭവനവും വിഷരഹിത ഭക്ഷണ ഉത്പാദനത്തിൽ പങ്കാളിയാകുന്നതും ഭക്ഷ്യ സ്വയംപര്യാപ്തത കൈവരിയ്ക്കുന്നതും ലക്ഷ്യമിട്ട് കാമ്പയിൻ രൂപത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുന്ന 'ഞങ്ങളും കൃഷിയിലേക്ക്' എന്ന കാമ്പയിൻ ഈ സർക്കാരിന്റെ കാലത്ത് നടത്തുകയും കൃഷികൂട്ടങ്ങൾ എന്ന ചെറു സംഘങ്ങൾ ഉത്പാദനം, സേവനം, മൂല്യവർദ്ധനവ് എന്നീ 3 മേഖലകളിൽ രൂപീകരിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. ഉല്പാദനത്തിനായി 19537 കൃഷികൂട്ടങ്ങളും സേവനത്തിനായി 1328 കൃഷികൂട്ടങ്ങളും, വിപണനം/ മൂല്യവർദ്ധനവിനായി 2380 കൃഷികൂട്ടങ്ങളും സജ്ജമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. സേവനത്തിലും മൂല്യ വർദ്ധനവിലും ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന കൃഷികൂട്ടങ്ങൾക്കായി 50000 രൂപ വീതം വെൻചർ ക്യാപിറ്റൽ അസ്സിസ്റ്റൻസ് ഫണ്ട് ആയി 6 കോടി രൂപ അനുവദിച്ചു വിതരണം പൂർത്തീകരിച്ചു വരുന്നു.

4. കൃഷികൂട്ടങ്ങൾ അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി കാർഷിക മേഖലയിൽ സംഘടിത പ്രവർത്തനം നടത്തുന്നതിന് 100 കർഷക ഉത്പാദക സംഘങ്ങളെ രൂപീകരിച്ചു. മൂല്യവർദ്ധന ശൃംഖല ശക്തിപ്പെടുത്തുന്ന പദ്ധതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. ഓരോ സംഘങ്ങൾക്കും അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിന് 5 ലക്ഷം രൂപ വീതവും 10 ലക്ഷം രൂപ വിലയുള്ള സംസ്കരണ യന്ത്രോപകരണങ്ങൾ എസ് എം എ എം

പദ്ധതി സംയോജിപ്പിച്ചു വാങ്ങുന്നതിന് 9.5 ലക്ഷം രൂപ വീതവും സഹായധനമായി ലഭിക്കും. ഓരോ കൃഷിഭവനകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ചും കുറഞ്ഞത് ഒരു ഉല്പന്നമെങ്കിലും വികസിപ്പിച്ചു വിപണിയിലിറക്കുന്നതിനും ഇത്തരം ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് കൃഷി വകുപ്പിന്റെ 'കേരളഗ്രോ' ബ്രാൻഡിംഗ് നൽകുന്നതിനും ലക്ഷ്യം വച്ച് പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തി വരുന്നു.

ഇത്തരത്തിൽ 69 കൃഷി ഭവനകളിൽ നിന്നായി 400 ഉൽപന്നങ്ങൾക്ക് ബ്രാൻഡ് അനുവദിച്ചു. ഒരു കൃഷിഭവൻ ഒരു ഉൽപന്നം പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി കേരളത്തിലെ എല്ലാ കൃഷിഭവനകളിലും നിന്നായി 1658 ഉൽപന്നങ്ങൾ കണ്ടെത്തി. കൃഷിക്കൂട്ടങ്ങൾ, കാർഷികോത്പാദന കമ്പനികൾ, മറ്റ് കർഷക ഗ്രൂപ്പുകൾ എന്നിവയിലൂടെ കാർഷിക സംഭരണം, സംസ്കരണം, മൂല്യവർദ്ധനവ്, വിപണനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള കൃഷിയധിഷ്ഠിത സംരക്ഷണം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. ഈസർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നതിനു ശേഷം RKVY പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി 41 കർഷക ഉത്പാദക സംഘങ്ങൾ വെജിറ്റബിൾ & ഫ്രൂട്ട്സ് പ്രമോഷൻ കൗൺസിൽ കേരള (VFPC) മുഖേനയും 41 എണ്ണം സ്കാൾ ഫാർമേഴ്സ് അഗ്രോ ബിസിനസ്സ് കൺസോർഷ്യം (SFAC) മുഖേനയും പുതുതായ രൂപീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

5. സംസ്ഥാനത്തിന്റെ പോഷക ഭദ്രത ലക്ഷ്യം വച്ച് പോഷക സമൃദ്ധി മിഷനും സുരക്ഷിത ഭക്ഷണ ലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്തി കർഷക വരുമാനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ജൈവ കാർഷിക മിഷനും രൂപീകരിക്കുകയും സമഗ്ര പദ്ധതികളായി നടപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു വരുന്നു.

6. നെൽകൃഷിയിൽ ഗ്രൂപ്പ് ഫാർമിംഗ് ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും ഗുണമേന്മയുള്ള വിത്തുകൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനും പാടശേഖര സമിതികളെയും നെൽകൃഷി വികസന ഏജൻസികളെയും ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും പാടശേഖരത്തിന്റെ അടിസ്ഥാന സൗകര്യ വികസനത്തിനും ചെലവ് കുറഞ്ഞ പത്ര പോഷണ മാർഗ്ഗങ്ങൾ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതിനും മണ്ണിന്റെ ആരോഗ്യ സംരക്ഷണത്തിനായി കുമ്മായം ചേർക്കുന്നതിനും ഉൾപ്പെടെയുള്ള പദ്ധതി

95.10 കോടി രൂപ ചെലവിൽ നിർവഹിച്ചു വരുന്നു.

7. നാളികേര കൃഷിയെ പിന്തുണയ്ക്കുന്നതിനായി കേരഗ്രാമം, കേര രക്ഷ വാരം മുതലായ സമഗ്ര പദ്ധതികൾ ഈ വർഷം 67.95 കോടി രൂപ ചെലവിൽ നിർവഹിച്ചു വരുന്നു.

8. 93.45 കോടി രൂപ ചെലവിൽ സങ്കര ഇനം പച്ചക്കറി വിത്തുകൾ, അത്യുല്പാദന ശേഷിയുള്ള തൈകൾ, മഴമറ ഉപയോഗിച്ചുള്ള കൃഷി, വ്യാവസായിക അടിസ്ഥാനത്തിലും വീട്ടുവളപ്പിലും ചെയ്യുന്ന പച്ചക്കറിക്കൃഷിക്കുള്ള സഹായം മുതലായവ ഉൾപ്പെടെ ആനുകൂല്യങ്ങൾ ഈ വർഷവും നൽകി വരുന്നുണ്ട്.

9. ഇവയ്ക്കു പുറമെ 4.60 കോടി രൂപ ചെലവിൽ സുഗന്ധവിള വികസനം, 3 കോടി രൂപ ചെലവിൽ ചെറുധാന്യങ്ങളുടെയും എണ്ണക്കുരുക്കളുടെയും പയറു വർഗ്ഗ വിളകളുടെയും വികസനം, 2.18 കോടി രൂപ ചെലവിൽ NIPHM സഹകരണത്തോടടുത്തുള്ള മണ്ണിന്റെയും വേരിന്റെയും ആരോഗ്യ പരിപാലനം, വന്യമൃഗാക്രമണങ്ങളിൽ നിന്നും വിളകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് 25 കോടി രൂപയുടെ RKVY പദ്ധതി, 1.88 കോടി രൂപയുടെ സംസ്ഥാന പദ്ധതി എന്നിവയും നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. NPOP സർട്ടിഫിക്കേഷൻ ലഭ്യമാക്കുന്ന ജൈവ കൃഷി പദ്ധതി 6 കോടി രൂപ ചെലവിൽ നടത്തി വരുന്നുണ്ട്.

10. കാർഷിക വിജ്ഞാന വ്യാപനം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിന് വേണ്ടി 'സ്മാർട്ട് കൃഷിഭവൻ' 10 കോടി രൂപ ചെലവിൽ ഈ സർക്കാർ അധികാരത്തിൽ വന്നത് മുതൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. അന്തർദേശീയ സാങ്കേതിക വിദ്യകൾ കർഷകർക്ക് അനുഭവവേദ്യമാകുന്നതിനും അത് വഴി ഉത്പാദനം കൂടുതൽ ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനുമായി കർഷകരെ ഇന്ദ്രായേലിലേക്ക് അയച്ചു പരിശീലനം നൽകിയതും കാർഷിക രംഗത്ത് കൈവരിച്ച നേട്ടങ്ങൾ നിലനിർത്തുന്നതിനായും ഉന്നമനത്തിനായും ലക്ഷ്യം വച്ച് നടപ്പാക്കിയ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഒന്നാണ്.

11. വിപണനം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി വിവിധ പദ്ധതികൾ കൃഷി വകുപ്പ് നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്. കർഷകർക്ക് വില തകർച്ച മൂലമുള്ള നഷ്ടം ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി തെരഞ്ഞെടുത്ത 16 ഇനം പഴം പച്ചക്കറികൾക്ക് അടിസ്ഥാന വില പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നു. പച്ചത്തേങ്ങ സംഭരണം കി.ഗ്രാമിന് 34/- രൂപ നിരക്കിൽ നൽകി വരുന്നു. നെല്ലിന് രാജ്യത്തെ ഏറ്റവും ഉയർന്ന സംഭരണ വിലയായ 28.20 രൂപ കി.ഗ്രാമിന് നൽകി വരുന്നു.

12. കർഷകർക്ക് രോഗ കീട ആക്രമണത്തിനെതിരെ ഉടനടി പരിഹാരം ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് വിള ഫാർമസികൾ കൃഷിഭവനകളിൽ സ്ഥാപിച്ചു വരുന്നു. ഈ സാമ്പത്തിക വർഷം 300 വിള ആരോഗ്യ ഫാർമസികൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നുണ്ട്.

13 സംസ്ഥാനത്ത് ഇദംപ്രഥമമായി കാർഷികോല്പന്ന സംസ്കരണത്തിനും വിപണനത്തിനും കയറ്റുമതിക്കുമായി കാബ്കോ എന്ന സീയാൽ മോഡൽ കമ്പനി രൂപീകരിച്ചു പ്രവർത്തനം ആരംഭിക്കുന്ന ഘട്ടത്തിലാണ്. 'കേരളഗ്രോ' എന്ന ബ്രാൻഡ് നാമത്തിൽ ഓൺലൈൻ വിപണികൾ ഉൾപ്പെടെ വിപണനം നടത്തുന്നതിന് കർഷകരെയും കർഷക ഉത്പാദക സംഘങ്ങളെയും ശാക്തീകരിക്കുന്നതിനും പദ്ധതികൾ നിലവിലുണ്ട്.

14. കാർഷിക ബ്ലോക്കുകൾ കേന്ദ്രീകരിച്ച് കർഷകരുടെ പ്രശ്നങ്ങൾ നേരിട്ട് മനസ്സിലാക്കുന്നതിനും അവ പരിഹരിക്കുന്നതിനുമായി കൃഷിദർശൻ പരിപാടികൾ നടത്തി വരുന്നു.

15. കാർഷിക സംരംഭകരെ സഹായിക്കുന്നതിനായി ജില്ലകൾതോറും വൈഗ റിസോഴ്സ് സെന്ററുകളും ഡി.പി.ആർ ക്ലിനിക്കുകളും, ബി2ബി മീറ്റുകളും സംഘടിപ്പിച്ചു വരുന്നു.

16. ചെറുധാന്യകൃഷിയും ഇവയുടെ മൂല്യ വർദ്ധിത ഉത്പന്നങ്ങൾ തയ്യാറാക്കുന്നതും സംബന്ധിച്ച് ഇൻഡ്യൻ കൗൺസിൽ ഓഫ് അഗ്രിക്കൾച്ചർ റിസർച്ച് (ICAR)

സ്ഥാപനമായ ഇൻഡ്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് മില്ലറ്റ് റിസർച്ചുമായും കാർഷിക മേഖലയിലെ മൂല്യ വർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങൾക്ക് ആകർഷകമായും സുരക്ഷിതവുമായ പാക്കിംഗ് സംബന്ധിച്ച് ഇൻഡ്യൻ ഇൻസ്റ്റിറ്റ്യൂട്ട് ഓഫ് പാക്കേജിംഗുമായും കൃഷി വകുപ്പ് ധാരണാ പത്രം ഒപ്പു വച്ചിട്ടുണ്ട്.

17. കാർഷിക സബ്സിഡികൾ
സമയബന്ധിതമായി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് കൃഷി വകുപ്പിന്റെ സേവനങ്ങൾ വിവര സാങ്കേതിക വിദ്യാശീതമായി പരിഷ്കരിച്ച് AIMS 2.0 പോർട്ടൽ സജ്ജമാക്കി വരുന്നുണ്ട് കൂടാതെ RKVY പദ്ധതി പ്രകാരം കേരള കൃഷി ഹബ്ബ് എന്ന അഗ്രി സ്റ്റാക്ക് സംവിധാനം രൂപീകരിച്ചു വരുന്നു. ഈ സംവിധാനങ്ങൾ പ്രാവർത്തികമാക്കുന്നതിലൂടെ എല്ലാ പദ്ധതികളുടെയും ആനുകൂല്യങ്ങൾ സമയ ബന്ധിതമായി വിതരണം ചെയ്യുന്നതിന് സാധിക്കുന്നതാണ്.

18. കർഷകർക്കുണ്ടാകുന്ന വിള നാശത്തിന് സംസ്ഥാന വിള ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി പ്രകാരവും കേന്ദ്ര സംസ്ഥാന ധനസഹായത്തോടു കൂടി നടപ്പിലാക്കുന്ന കാലാവസ്ഥാധിഷ്ഠിത ഇൻഷുറൻസ് പദ്ധതി പ്രകാരവും പരിരക്ഷ നൽകുന്നു.
കാലാവസ്ഥാധിഷ്ഠിത ഇൻഷുറൻസിൽ അംഗങ്ങളാകുന്ന കർഷകർക്ക് വിള നാശമുണ്ടായില്ലെങ്കിലും കാലാവസ്ഥയിലുണ്ടാകുന്ന മാറ്റം മൂലം വിളകൾക്കുണ്ടാകുന്ന ഉത്പാദന കുറവിന് ആനുപാതികമായ നഷ്ടപരിഹാരം ലഭ്യമാക്കുന്നു.

19. കാലാവസ്ഥാ വ്യതിയാനം, പകർച്ച വ്യാധികൾ എന്നിവ ഉൾപ്പെടെയുള്ള പ്രകൃതി ദുരന്തങ്ങളുടെ ആഘാതങ്ങൾക്കെതിരെ കേരളത്തിന്റെ കാർഷിക മേഖലയുടെ പ്രതിരോധ ശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും മൂല്യ ശൃംഖല നവീകരിക്കുന്നതിനുമായി കേരള ക്ലൈമറ്റ് റസീലിയന്റ് അഗ്രി വാല്യൂ ചെയിൻ മോഡേണൈസേഷൻ (കേര) പദ്ധതി 2375 കോടി (285 ദശ ലക്ഷം ഡോളർ) ചെലവിൽ 5 വർഷം കൊണ്ട് നടപ്പിലാക്കുവാൻ അംഗീകാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

(ബി) നെൽ കർഷകർക്കുള്ള സംഭരണ വില ഉൾപ്പെടെയുള്ള കാർഷിക സബ്സിഡികൾ യഥാസമയം നൽകുന്നതിന് പുതിയതായി എന്തെല്ലാം നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുമെന്ന് വ്യക്തമാക്കുമോ?

(ബി) 2023-24 സീസണിൽ പരമാവധി വേഗത്തിൽ സംഭരിച്ച നെല്ലിന്റെ വില കർഷകന് നൽകുന്നതിന് എസ്.ബി.ഐ. കാനറാ ബാങ്ക് എന്നീ കൺസോർഷ്യം ബാങ്കുകളുമായി സപ്ലൈകോ കരാറിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും പി.ആർ. എസ് വായ്പ പദ്ധതി പ്രകാരം കർഷകന്റെ അക്കൗണ്ടിൽ നെല്ലിന്റെ വില നൽകുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളതുമാണ്. കൂടാതെ കേന്ദ്ര സർക്കാർ നിർദേശമനുസരിച്ച് നെല്ലു സംഭരണം വേഗത്തിലാക്കുന്നതിനു ബയോമെട്രിക് പ്രൊക്യൂർമെന്റ് സംവിധാനം ഉപയോഗിച്ച് കർഷകരിൽ നിന്നും നെല്ലു സംഭരിക്കാൻ വേണ്ട നടപടികൾ സപ്ലൈകോ സ്വീകരിച്ചു വരുന്നു. ഇപ്രകാരം ചെയ്യുന്നതോടെ സംഭരണ നടപടികൾ കൂടുതൽ കുറുമറ്റതാകുന്നതോടൊപ്പം കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ കർഷകരുടെ നെല്ലിന്റെ വില നൽകാനും സാധിക്കും.

കൂടാതെ, നിലവിലെ നെല്ലു സംഭരണം സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്തി, നെല്ലു സംഭരണം മെച്ചപ്പെടുത്തുന്നതിനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും സാധ്യതകളും മറ്റും അടങ്ങിയ പഠന റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിക്കുന്നതിനായി ഡോ.വി.കെ.ബേബി I.A.S.(Rtd) ചെയർമാനായി രൂപീകരിച്ച നെല്ലു സംഭരണ വിദഗ്ദ്ധ സമിതി പഠനം പൂർത്തിയാക്കി നെൽകർഷകർക്കുള്ള സംഭരണ വില യഥാസമയം നൽകുന്നതിനുള്ള ശുപാർശകൾ ഉൾപ്പെട്ട റിപ്പോർട്ട് സർക്കാരിൽ ലഭ്യമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ട് സർക്കാർ പരിശോധിച്ചു വരുന്നു.

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ